

La moneda digital agafa impuls

Bitcoins, què en sabem?

GEORGINA GARRIGA
MARTÍN GONZÁLEZ

Els bitcoins són una moneda digital que va aparèixer fa vuit anys. L'especulació, la regulació i el funcionament són els grans dilemes que s'han de resoldre.

Hi ha dues persones assegudes en un cafè. Al centre de la ciutat. Una li dona un llibre a l'altra. Això que sembla una situació tan simple i quotidiana és com molts entenen el funcionament dels bitcoins.

Es tracta de monedes virtuals que permeten fer tot tipus de transacció sense la intervenció de cap intermediari. Per tant, les comissions són molt més petites que les dels bancs tradicionals.

Cada vegada són més les empreses que accepten bitcoins com a mitjà de pagament. A través d'aquesta moneda és possible adquirir tot tipus de productes o serveis, des de telefonia fins a assessoria legal o serveis turístics. Aleix Ripol, membre de la Barcelona Bitcoin Community, reconeix ser un apassionat d'aquesta iniciativa: "M'agraden les noves tecnologies que estan enfocades al canvi i emancipació social ja que, en el cas del bitcoin, desapareixen els intermediaris financers".

La desinformació, però, és un dels principals enemics d'aquesta moneda digital desconeguda per molts: "Recomano a la gent que s'aparti de la rumorologia i que provi els bitcoins per adonar-se de les seves potencialitats", explica Ripol. La Barcelona Bitcoin Community funciona com el punt de trobada dels usuaris del bitcoin a Barcelona, que sumen més de 500.

Origen desconegut

A hores d'ara, però, continua sent incert qui és el creador d'aquesta moneda. Encara que el seu ori-

gen és polèmic i els mitjans de comunicació no sempre es posen d'acord pel que fa l'inventor, la idea més estesa és que els bitcoins van ser creats per Satoshi Nakamoto.

Qui és? Ningú no ho sap. És un nom que es fa servir com a pseudònim per referir-se a la persona, o grup de persones, que van dissenyar el protocol de funcionament dels bitcoins i posteriorment el van posar a la pràctica.

Des d'aleshores, el bitcoin s'ha popularitzat com un sistema de pagament de codi obert que no està regit per cap persona ni institució. Però sí que hi ha empreses o persones que es dediquen

Com una muntanya russa

El gràfic mostra l'evolució del preu del bitcoin des de l'any 2011 fins a l'actualitat. Aquestes dades es publiquen diàriament a Internet al portal en línia Coindesk.

Madrid té el carrer bitcoin més llarg d'Europa amb més de vint establiments

a fer intercanvis de bitcoin a altres monedes com euros o dòlars. I d'altres que se sumen a aquesta tendència i afegeixen el pagament amb bitcoins a la seva cartera de serveis.

Una de les primeres a fer-ho i situar el precedent, va ser Stripe, una multinacional nord americana que ofereix a empreses i particulars serveis per comprar i vendre de manera segura a través d'Internet.

També als Estats Units, són pioners pel que fa la investigació i recerca bitcoin. "No sé si els bitcoins seran guanyadors a llarg termini, però crec que les criptomonedes digitals, distribuïdes amb sistemes de seguretat fiables, són una idea molt valuosa que val molt la pena desenvolupar en un futur", afirma per e-mail Ethan Zuckerman, director del MIT Media Lab. De fet, aquesta universitat va donar al seus alumnes bitcoins per valor de 100\$ perquè experimentessin.

El bitcoin a Catalunya

Actualment, el bitcoin s'ha convertit en un fenomen mundial, una moneda sense pàtria d'origen ni fronteres. A Catalunya també hi té els seus seguidors.

Barcelona va ser la primera ciutat de tot Espanya a estrenar un caixer de bitcoins on els usuaris poden fer tot tipus de transaccions i intercanvis. No obstant això, tal com afirma Xavier Cuadras, economista i professor de la Universitat Pompeu Fabra, "l'ús del bitcoin continua sent una cosa marginal que té relativament pocs participants".

Però, tot i així, hi ha projectes ambiciosos sobre la taula. Carlos Barbero és membre de la BTC-Guardian de Barcelona, una plataforma que treballa per assessorar

empreses i organitzacions que volen adoptar el bitcoin. "És un sistema transparent, global, descentralitzat, en codi obert i barat. Creiem que hauria de passar d'un estat de producte especulatiu o d'estalvi a ser una moneda en circulació real", explica. En aquesta línia, ja fa anys que els impulsors del bitcoin a Barcelona treballen en la creació d'un "carrer bitcoin" a la ciutat. Una iniciativa que ja és real en altres llocs com Madrid, per exemple. El carrer Serrano de Madrid és el carrer bitcoin més llarg de tot Europa, que inclou més de vint establiments que accepten el pagament amb aquesta moneda.

Amb l'alternativa bitcoin, els comerciants hi surten guanyant ja que, d'aquesta manera, s'estalvien els costos per comissions que tenen amb les targetes de crèdit tradicionals.

Com funcionen?

El funcionament del sistema de transaccions bitcoin pot semblar difícil d'entendre, però no és complicat. Les identitats de cada usuari es verifiquen a través d'un sistema de xifrat electrònic de clau pública-clau privada. Per fer una transferència, l'usuari ha de signar aquesta moneda amb la clau pública del destinatari a qui vol fer arribar diners. Aquest sistema és, per definició, públic. Qualsevol pot comprovar les signatures per conèixer l'historial de transferències que s'han fet.

Però això també suposa un gran problema. I si algú intenta signar una moneda per segon cop, per fer una altra operació amb una altra persona? Els bancs tradicionals tenen una base de dades centralitzada, que s'encarrega de monitoritzar totes les transaccions i bloquejar-les si és necessari.

La solució que proposa el projecte Bitcoin és fer servir les xarxes P2P per comprovar qualsevol tipus d'irregularitat. Així doncs, quan es realitza una transacció, qualsevol canvi que tingui lloc es propaga de manera instantània per tots els usuaris, fent que tot hom pugui saber quines operacions s'han realitzat i qui té la propietat de cada moneda.

Una de les coses que diferencia els bitcoins de la resta de monedes és que no requereix de cap entitat bancària central. Funcionen de manera autònoma i descentralitzada, i la seguretat del procés es basa en el sistema de xarxa P2P i en la responsabilitat de cada usuari. A més a més, el nombre de bitcoins que hi ha és limitat. Es cal-

cetrencada
@cetrencadaUPF

DIJOUS
28 DE MAIG DEL 2014

cula que el màxim de bitcoins que es generaran serà de 21 milions.

"Miners" és el concepte que es fa servir per designar les persones que treballen en la creació de bitcoins. Portar a terme aquesta tasca implica aconseguir resoldre problemes matemàtics molt complicats amb programes informàtics especialitzats. A Tailàndia, per exemple, hi ha tot un negoci al voltant de les granges de bitcoins.

Fluctuació i especulació

Més d'una vegada l'ús del bitcoin s'ha relacionat amb transaccions il·lícites o fraudulentes. "Com qualsevol altre actiu financer, el valor del bitcoin ve determinat pel que passi al mercat i la llei de l'oferta i la demanda", explica l'economista Cuadras.

De fet, des de la seva arribada, el valor del bitcoin ha anat fluctuant imprevisiblement. Aquesta situació fa que, en l'entorn bitcoin, l'especulació estigui a l'ordre del dia en major o menor mesura.

Fins i tot entre els mateixos usuaris. Manfred Karrer, membre del servei d'intercanvi Bitstamp, afirma que "faig servir els bitcoins per comprar però també en tinc alguns apartats esperant que el seu valor pugui fins a la lluna".

En aquest sentit, l'economista Cuadras adverteix que, "les bombolles especulatives són un fenomen propi dels mercats financers que també podrien afectar el bitcoin".

Legislació

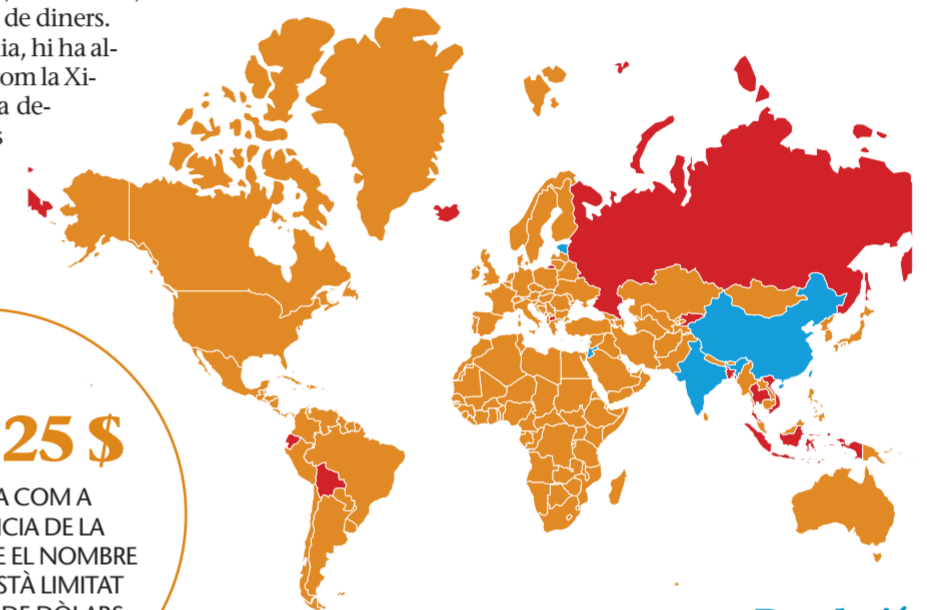
La pregunta més comuna en relació als bitcoins és la qüestió de la legalitat.

L'expansió d'aquesta moneda digital s'ha convertit en un focus d'atenció per a legisladors i reguladors, que no es posen d'acord. És per això que les normes varien segons cada país.

La majoria n'accepten el seu ús i no intervenen en la seva regulació, però n'hi ha que han optat per prohibir-los. Aquest és el cas de països com Rússia, Vietnam, Islàndia, Equador o Bolívia que no en permeten l'ús perquè s'allunya del control de les institucions i perquè, per molts, és vist com una esclatxa digital, i anònima, pel blanquejament de diners.

En la mateixa línia, hi ha altres estats del món com la Xina que no arriben a declarar els bitcoins com a monedes

Països com Rússia, Vietnam, Islàndia, Equador o Bolívia han prohibit l'ús dels bitcoins

Regulació del bitcoin al món

No hi ha una legislació universal sobre les criptomonedes, sinó que depenen de cada país.

PAÏSOS ON ÉS LEGAL ●
PAÏSOS ON ESTÀ RESTRINGIT ●
PAÏSOS ON ÉS IL·LEGAL ●

Des del 2011 fins al 2015 el preu del bitcoin s'ha multiplicat de manera inestable fins al preu actual.

Manual de supervivència bitcoin

1. Què he de fer per adquirir bitcoins?
Qualsevol usuari pot comprar bitcoins en línia des de pàgines web especialitzades en compravenda i transferències. A Espanya, les més populars són AvatarBTC i BTC Direct.

2. Quant val un bitcoin?
Les monedes digitals es regeixen per les lleis del mercat i de l'oferta i la demanda. Com les monedes convencionals, el valor i el preu fluctuen continuament. Actualment, el preu d'un bitcoin se situa sobre els 240 \$.

3. Què i on puc comprar amb bitcoins?
Empreses de sectors diversos s'han sumat a aquesta iniciativa acceptant la moneda digital com a manera de pagament segura. Un sistema internacional que és vàlid en la majoria de països del món.

4. Qui els regula?
La gran diferència respecte a les monedes convencionals és que els bitcoins no estan regulats per cap institució central, sinó que funcionen amb codi obert a través de la xarxa.

5. És legal?
La legislació respecte als bitcoins varia segons cada país. En el cas d'Espanya és legal i, de moment, el sistema polític se'n manté al marge.